

■ TRIBUNA POLITICA

Contracts internaziunals sin nivel equivalent

DA MAGDALENA MARTULLO,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA PPS GR

Avant che cusseglier federal Schneider-Ammann giaja en pensiun ha el anc pudì annunziar ina novitad positiva. La Svizra e l'Indonesia èn sa cunvegnydas ad in contract da commerzi liber. La Svizra po furnir en l'avegnir ses products innovativs senza duana en l'Indonesia che dumbra 260 milliuns abitants. Cunzunt vivonda, maschinas, products da chemia e farmaceutica duain vegnir exportads en Indonesia. Quai garantescha posts da lavur en Svizra. En il medem mument na vulain nus dentant era betg periclitatar noss'agricultura ed er anc prestar ina contribuziun a favur da l'ambient. L'entrada principala dals Indones, l'iel da palma, era en ina situaziun critica. Igl è dentant reussi da chattar ina regulaziun speziala per l'iel da palma, ina regulaziun che na periclitatescha betg la produzioni da semenza d'iel en Svizra e che segirescha ina cultivaziun persistenta.

Uss ha il cusseglier federal da la pps Guy Parmelin surpiglià il departament d'economia. E gia ha el pudì communitgar in ulteriur success da la diplomazia svizra. Cun il minister englais ha el suttascrit ina cunvegna da commerzi bilaterala. Uss pudais vus crair che la Svizra haja gia contracts bilaterals cun l'Engal-terra. E vus n'avais betg

sbaglià cun questa supposiziun. L'Engal-terra furmava ina part integrala dals contracts laterals tranter la Svizra e la UE. Cun il Brexit sa distanziescha il Reginavel unì betg mo da la UE, mabain era da la Svizra. Gia curt suenter la votaziun davart il Brexit avain nus incaricà a Berna il cussegl federal da contrahar davart contracts consecutivs. La Gronda Bretagna è numnadamain la quart ferma naziun economica da l'Uniun europeica ed ella dispona dal pli grond plaz da finanzas e da la pli gronda piazza aviatica da l'Europa ed ella dispona da las megras scolas autas. Turists englais han giugà in'importanta rolla en il turissem alpin da la Svizra ed els èn anc adina giasts bainvegnids. Il Reginavel unì dat gronda paisa a sia indepedenza ed a sia autonomia da decider, exact sco la Svizra metta era l'Engal-terra gronda prioritad sin la democrazia e sin la libertad politica e sa defenda cunter las smanatschas da la UE. Ed il contract mussa: I va era senza la UE. Cuntraria a la UE che demonstrescha facticamain ina tenuta dira

vers l'Engal-terra e che n'è betg pronta da tshertgar da cuminanza soluziuns han Engal-terra e Svizra demonstrà ch'i va er auter che cun smanatschas e cun demonstraziuns da pussanza.

Cun ils Stadis Unids stat gia il proxim interessent per ina cunvegna da commerzi liber avant porta. L'art d'in bun contract vegn er ad esser en l'avegnir da chattar ina cunvegnyentscha che garantescha avantatgs a tuts dus pajais, senza che ques stoppian quintar cun disch-avantatgs.

Cuntraria è la relaziun cun l'Uniun europeica che vul sfurzar la Svizra da surpigliar l'urden giudizial e quai cun smanatschas e cun improvas da metter sut squitsch! Mo perquai che la UE mussa sias musclas na dastgain nus betg perder ord vista ils avantatgs e disch-avantatgs per la Svizra. Nus stuain er avair qua il curaschi e svilupper bunas ideas che portan avantatgs a la Svizra. Las partidas ston sa confruntar e negoziar ina cun l'autra sin il medem nivel, respectond en il medem mument las differenzas. Alur èn buns resultats da las contractivas pussaivels. Deploablamain n'è quai betg il cas tar il contract global actual nua che la UE vul imponer a la Svizra ses dretg. Quest contract general vegniss a purtar gronds disch-avantatgs a la Svizra. El sto perquai vegnir refusà.